

Odpovědnost za přestupky proti životnímu prostředí

Abstrakt

Předmětem této diplomové práce je institut odpovědnosti za přestupky proti životnímu prostředí, který je tvořen dvěma samostatnými právními odvětvími, a to právem životního prostředí a právem správním, jež se vzájemně prolínají a utváří určitý ucelený systém ochrany životního prostředí a jeho jednotlivých složek. Mezi mechanismy této ochrany patří zejména zákazy a příkazy určitého chování, různé formy preventivní činnosti a obzvláště pak nástroje kontrolní a sankční povahy. Se sankčními nástroji je spojen pojem právní odpovědnosti, vyskytující se ve vícero druzích, přičemž v ochraně životního prostředí je nejrozšířenější právní odpovědnost deliktů správněprávní, konkrétně pak odpovědnost přestupková. Jde o problematiku stále velmi aktuální, neboť k 1. 7. 2017 došlo k nové právní úpravě tohoto druhu odpovědnosti a zakotvení významných institutů, které byly doposud dovozovány pouze analogií práva a judikaturou soudů. Diplomová práce zpracovává teoretická východiska ochrany životního prostředí a podává ucelený, komplexní pohled na roztržštěnou právní úpravu odpovědnosti ve vztahu k přestupkům v oblasti životního prostředí. Analyzována je z důvodu značného rozsahu tématu především právní úprava hmotněprávní, vzhledem ke specifčnosti této problematiky pak detailně pouze úprava vnitrostátní. Základem je rozbor pojmu přestupek, jeho pojetí, charakteristických znaků a odlišení tohoto institutu od jiného, v oblasti ochrany životního prostředí se vyskytujícího druhu deliktu, a to trestného činu. Dále pak určení konkrétního přestupkově odpovědného subjektu, jenž může být osobou fyzickou, právnickou nebo podnikající osobou fyzickou, včetně specifík, kterými jsou souběžná odpovědnost vícero osob, nepřímé pachatelství, spolupachatelství a účastenství. Podstatnou součástí je pak porovnání předešlé a stávající právní úpravy této problematiky, komparace úpravy obecné a úpravy speciální, která je obsažena ve zvláštních zákonech práva životního prostředí, aplikace odpovědnosti za přestupky v rozhodovací praxi orgánů, sporné případy a s nimi související nejednotnost názorů autorů odborných publikací.

Klíčová slova: ochrana životního prostředí, právní odpovědnost, přestupky proti životnímu prostředí.